

GRAD SVETA NEDELJA

**STRATEGIJA ZA OSTVARIVANJE PRAVA I POTREBA DJECE
NA PODRUČJU GRADA SVETA NEDELJA
ZA RAZDOBLJE 2018. - 2021.god.**

Siječanj, 2018. godine

SADRŽAJ

	Uvod.....	3
1.	Programiranje i planiranje za djecu	4
2.	Financijska sredstva za djecu	5
3.	Podrška i potpora udrugama za djecu	6
	3.3. Djelatnost udruga u kulturi	6
	3.4. Djelatnost udruga u području zdravstvene skrbi i skrbi za obitelj i djecu	6
4.	Dijete u sigurnom i zdravom gradu	7
	4.1. Prevencija nasilja	7
	4.2. Zaštita djece i mladih s problemima u ponašanju.....	7
	4.3. Sigurnost djece u prometu.....	9
	4.4. Komunalna prevencija.....	9
	4.5. Zaštita i unaprjeđenje okoliša	9
5.	Zdravlje djece	10
	5.1. Zaštita zdravlja djece.....	10
	5.2. Zdravstveni odgoj djece.....	10
	5.3. Za grad bez ovisnosti.....	11
6.	Odgoj i obrazovanje djece	12
7.	Socijalna skrb za djecu	13
8.	Kultura i šport za djecu	14
	8.1. Kulturni sadržaji za djecu	14
	8.2. Športski programi za djecu	14
9.	Slobodno vrijeme i rekreacija za djecu	15
10.	Podrška i pomoć roditeljima u skrbi i odgoju djece	16

UVOD

Strategija za ostvarivanje prava i potreba djece na području grada Sveta Nedelja za razdoblje 2018. - 2021.god. definira ulogu tijela lokalne uprave i samouprave, stručnih službi, ustanova, udruga građana, roditelja i drugih odraslih u lokalnim programima za ostvarivanje prava i potreba djece, te ih obvezuje da sudjeluju što najviše mogu kako bi se svako dijete potpuno i skladno razvijalo, i time se pripremilo za život i korisno djelovanje u zajednici. Strategija afirmira holistički pristup cjelokupne zajednice usmjerene na dobrobit djece, stvarajući sigurno i poticajno okruženje za djecu.

Temelji za izradu Strategije su Konvencija o pravima djece, EU Agenda za prava djece i nacionalni strateški dokumenti za promicanje i zaštitu prava i interesa djece.

Strategija za ostvarivanje prava i potreba djece na području grada Sveta Nedelja za razdoblje 2018. - 2021.god. razrađuje deset programskih područja važnih za život djece:

1. Programiranje i planiranje za djecu
2. Financijska sredstva za djecu
3. Podrška i potpora udrugama za djecu
4. Dijete u sigurnom i zdravom gradu
5. Zdravlje djece
6. Odgoj i obrazovanje djece
7. Socijalna skrb za djecu
8. Kultura i šport za djecu
9. Slobodno vrijeme i rekreacija za djecu
10. Podrška i pomoć roditeljima u skrbi i odgoju djece

Kreiranje Strategije za ostvarivanje prava i potreba djece na području grada Sveta Nedelja za razdoblje 2018. - 2021.god. u djelokrugu je Jedinственог upravnog odjela Grada Svete Nedelje, te Koordinacijskog odbora Akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“ kojim predsjedava gradska vijećnica Sabrina Pejić. Koordinacijski odbor za provedbu Akcije broji 13 članova, a imenovan je Odlukom gradonačelnika Grada Svete Nedelje Darija Zurovca (Glasnik Grada Svete Nedelje 13/17,14/17) temeljem čl. 46. Statuta Grada Svete Nedelje (Glasnik Grada Svete Nedelje 09/09, 10/11, 02/13, 03/13-pročišćeni tekst).

Strategija za ostvarivanje prava i potreba djece na području grada Sveta Nedelja za razdoblje 2018. - 2021.god. usvojena je na 2. sjednici Koordinacijskog odbora Akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“ održanoj u Svetoj Nedelji _____ i objavit će se u Glasniku Grada Svete Nedelje.

1. PROGRAMIRANJE I PLANIRANJE ZA DJECU

Grad Sveta Nedelja po modelu multidisciplinarnosti i međusektorske suradnje kontinuirano izvršava analizu potreba i problema djece radi izrade programa i planova mjera za osiguravanje prava i potreba djece u lokalnoj zajednici. Odluke o programima i financijskim sredstvima donosi Gradsko vijeće Grada Svete Nedelje. Programi za djecu u djelokrugu su Jedinственog upravnog odjela Grada Svete Nedelje:

- **Program predškolskog odgoja i obrazovanja**
  - Aktivnost 1 - Redovna djelatnost dječjeg vrtića*
  - Aktivnost 2 - Predškola*
  - Aktivnost 3 - Sufinanciranje programa za djecu s teškoćama u razvoju*
- **Program osnovnoškolskog i obrazovanja**
  - Aktivnost 1-Obrazovni programi osnovnih škola; briga o djeci osnovnoškolskog uzrasta i podizanje razine standarda škola, kao i podizanje razine provođenja eko-projekata*
  - Aktivnost 2-Nagrade učenicima osnovnih i srednjih škola za postignute rezultate na državnim natjecanjima*
- **Program stipendiranja učenika i studenata**
  - Aktivnost 1 – Stipendiranje učenika i studenata*
  - Aktivnost 2 – Subvencioniranje prijevoza studenata*
- **Program socijalne skrbi**
  - Aktivnost 1 - Sufinanciranje udžbenika*
  - Aktivnost 2 - Sufinanciranje cijene usluga predškolskog odgoja*
  - Aktivnost 3 – Potpore za novorođenčad*
- **Program Dodatne usluge u zdravstvu i preventiva**
  - Aktivnost - Prevencija kriminaliteta i ovisnosti*
- **Program Razvoj civilnog društva**
  - Aktivnost 1- Djelatnost udruga Invalida Svete Nedelje i Samobora*
  - Aktivnost 2 - Djelatnost kulturnih udruga*
  - Aktivnost 3 – Djelatnost civilne zaštite*
  - Aktivnost 4 – Djelatnost udruga umirovljenika*
- **Program Razvoj športa**

Aktivnost – Javne potrebe u športu

- **Program Promicanje knjižnične kulture**

Aktivnost 1 – Redovna djelatnost knjižnih stanica Strmec, Novaki, Kerestinec

- **Program Promicanje kulture**

Aktivnost: Redovna djelatnost udruga u kulturi

U domeni Jedinog upravnog odjela Grada Svete Nedelje planiraju se i osiguravaju sredstva za tekuća i kapitalna ulaganja u sadržaje koji poboljšavaju kvalitetu života djece u lokalnoj zajednici; održavanje zgrada i objekata za redovno korištenje, izgradnju i uređenje dječjih igrališta i dr.

Sukladno proračunskim mogućnostima, u planove i programe za djecu na razini Grada Svete Nedelje unose se i prijedlozi koje za poboljšanje kvalitete života djece u lokalnoj zajednici iznose sama djeca, kroz buduće Dječje gradsko vijeće i Dječji forum. Na taj način djeca i mladi će u našem gradu imati aktivnu ulogu u kreiranju lokalnog programa za djecu.

2. FINACIJSKA SREDSTVA ZA DJECU

Iz Proračuna Grada Svete Nedelja potrebno je osigurati financijsku potporu: Programu predškolskog odgoja i obrazovanja, Programu osnovnoškolskog obrazovanja, Programu stipendiranja učenika i studenata, Programu socijalne skrbi za djecu, Programu dodatnih usluga u zdravstvu i preventivi, Programu razvoja civilnog društva (aktivnosti za djecu), Programu razvoja športa (programi za djecu), Programu promicanja knjižnične kulture za djecu i programu promicanja kulture (programi za djecu).

Financijska sredstva za projekte udruga čija su ciljna skupina djeca osiguravat će i iz sredstava Županijskog i Državnog proračuna, EU fondova i drugih donatora, a Grad Sveta Nedelja će prilikom apliciranja institucijama i organizacijama civilnog društva biti podrška u svojstvu partnera.

3. PODRŠKA I POTPORA UDRUGAMA ZA DJECU

Iz Proračuna Grada Svete Nedelja osigurava se financijska potpora udrugama koje osmišljavaju programske aktivnosti za djecu i to u nekoliko područja:

3.1. Djelatnost udruga u kulturi

Cilj potpore razvoju civilnog društva u području kulture je podizanje kvalitete ponude kulturnih sadržaja, stvaranje poticajnog okruženja za sve oblike kulturnog stvaralaštva, poticanje tradicijske kulture i očuvanja kulturne baštine te poticanje kulture mladih.

Iz Proračuna Grada osiguravaju se potpore udrugama iz područja kulture koje svojim aktivnostima okupljaju i djecu – mali vatrogasci, Svetonedeljske mažoretkinje, dječja kulturno-umjetnička društva. Uz postojeće kapacitete u ovom području djelatnosti civilnog društva, poticat će se i nove inicijative.

3.4. Djelatnost udruga u području zdravstvene skrbi i skrbi za obitelj i djecu

Udruge koje djeluju u ovom području promiču kvalitetu života djece i mladih s posebnim potrebama i invaliditetom, promiču jednakost, provode prevenciju socijalno-patološkog ponašanja djece i mladih, promiču

važnost zaštite mentalnog zdravlja djece i mladih te vrijednosti obitelji, a osiguravaju i programe za kvalitetno i organizirano provođenje slobodnog vremena djece i mladih. Grad Sveta Nedelja osigurava financijsku potporu programima udruga koje se bave potrebama djece. Sukladno proširenju organizacija civilnog društva s programskim aktivnostima za djecu, osigurat će se i dodatna potpora ovom području rada s djecom.

4. DIJETE U SIGURNOM I ZDRAVOM GRADU

4.1. Prevencija nasilja

Uvažavajući činjenicu da je nasilje ozbiljni problem društva sa značajnim i dugotrajnim posljedicama, na području grada Sveta Nedelja potrebno je jačati mrežu partnerstva u prevenciji svih vrsta nasilja i promicanju kulture nenasilja. Podizanje javne svijesti o problemu nasilja prvi je korak u lokalnom programu primarne prevencije. Na općoj razini prevenciju nasilja potrebno je provoditi kroz suradnju različitih institucija i ustanova, nevladinog sektora te medija i to kroz različite aktivnosti - informiranje javnosti o dimenzijama problema nasilja; edukaciju stručnjaka iz različitih sustava s ciljem osvještavanja problema nasilja, načinima prepoznavanja, posljedicama i mogućnostima reagiranja; organiziranje akcija usmjerenih na zaštitu djece; distribuciju edukativno-promotivnih materijala (plakati, brošure, letci i dr.). Na razini sekundarne ili usmjerene (ciljane) prevencije potrebno je identificirati okolinske, obiteljske i osobne uzročnike koji pridonose nasilju te osigurati pravodobnu i kvalitetnu stručnu intervenciju.

Programi za sigurno odrastanje djece na području grada Svete Nedelje usklađeni su s relevantnim nacionalnim dokumentima u području prevencije nasilja, a osiguravaju se na nekoliko razina:

- Školski preventivni programi u Dječjem vrtiću, gradskim Osnovnim školama.
- Posebni projekti u gradskim odgojno-obrazovnim ustanovama - UNICEF-ov projekt „Za sigurno i poticajno okruženje u školama“ i projekt Europske unije „Sigurnost djece na internetu“ u Osnovnoj školi Sveta Nedelja ; CAP-program – Dječji vrtić „Slavuj“
- Preventivni programi MUP-a i Policijske postaje Samobor (M.A.H. 1, M.A.H. 2, Policajac-prijatelj, Prijateljstvo, a ne nasilje, PIA, Tjedan nenasilja, Sajam mogućnosti)
- Aktivnosti Vijeća za prevenciju grada Sveta Nedelje djeluje od 2009.god. i okuplja predstavnike odgojno-obrazovnih ustanova, Policije, Prekršajnog suda, Centra za socijalnu skrb, Gradske uprave, Savjeta mladih, civilnih udruga. Vijeće za prevenciju je na razini Grada nositelj kreiranja kampanja i lokalnih programa nenasilja.
- Programi organizacija civilnog društva (tribine, stručni skupovi, predavanja, manifestacija Tjedan nenasilja i dr.)
- Medijska promocija kulture nenasilja (radio, web-portali, tisak)

4.2. Zaštita djece i mladih s problemima u ponašanju

Jedna od važnijih socijalno osjetljivih skupina su djeca i mladi s problemima u ponašanju i djeca i mladi u sukobu sa zakonom (i počinitelji kaznenih djela i prekršaja) i za njih se brine Centar za socijalnu skrb.

Ishodište za postupanje Centra može biti različito: po službenoj dužnosti, ukoliko je obitelj već u tretmanu Centa zbog drugih razloga te se tijekom postupka utvrdi da su kod djece prisutni problemi u ponašanju; po zahtjevu roditelja koji je zbog odgojnih problema zatražio pomoć Centra; po prijavama različitih službi koje se bave djecom i mladima (škole, zdravstvene ustanove, policija, odvjetništva, sudovi); po prijavama osoba iz obitelji, susjedstva, čak i na temelju anonimnih prijava s dostupnim podacima o ugrožavanju djetetovih interesa, neprimjerenih postupaka roditelja i problema djece.

Po saznanju o problemima u ponašanju djeteta, Centar za socijalnu skrb prikuplja osnovne informacije o djetetu, njegovim problemima i poteškoćama u obitelji te se procjenjuju potrebe djeteta i obitelji na temelju kojih se poduzimaju daljnje mjere u cilju zaštite dobrobiti i najboljeg interesa djeteta. U postupku procjenjivanja obavlja se uvid u domu u kojem dijete živi i razgovor sa školom, obiteljskim liječnikom, specijaliziranim zdravstvenim ustanovama i svima onima koji u svakom pojedinačnom slučaju mogu pomoći da se stvori cjelovita slika o problemima, ali i mogućnostima djeteta i njegovih roditelja za prevladavanje nastalih problema. Ukoliko je potrebno, u Centru će se obaviti i cjelovita timska obrada (socijalni radnik, psiholog, socijalni pedagog), a u nekim iznimno složenim situacijama dijete će se uputiti na dodatnu obradu (u Zagrebu najčešće u Dom za odgoj djece, Polikliniku za zaštitu djece Grada Zagreba ili Psihijatrijsku bolnicu za djecu i mladež).

Mjere koje će Centar za socijalnu skrb poduzeti ovise o vrsti i težini utvrđenog problema, životnoj dobi, dostignutoj razini emocionalnog i socijalnog razvoja, osobinama, navikama i interesima djeteta/mlade osobe, obrazovnom statusu, ali isto tako i o okolnostima sredine u kojoj odrasta s naglaskom na odnose u obitelji i odgojne kapacitete roditelja.

Ukoliko se radi o počiniteljima kaznenih djela/prekršaja, uz sve navedene okolnosti u obzir se uzima i težina kaznenog djela i odnos prema počinjenom djelu te se temeljem svega navedenog predlažu posebne obveze u postupku posredovanja ili izricanje odgojnih mjera. Osim Zakona o socijalnoj skrbi i Obiteljskog zakona koji predstavljaju osnovu i nude mjere za postupanje prema djeci i mladima s problemima u ponašanju, za postupanje prema počiniteljima kaznenih djela i prekršaja uporište nalazimo u: Zakonu o sudovima za mladež, Zakonu o prekršajima, Zakonu o izvršavanju kaznenih sankcija prema maloljetnicima (Zakon o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje) i Kaznenom zakonu.

Centar za socijalnu skrb osigurava intervenciju u situacijama nasilja među djecom i mladima, sukladno Protokolu o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima. Centar poziva prijavljenog počinitelja s roditeljima, informira ih o posljedicama takvog ponašanja ali utvrđuje i okolnosti obiteljskog života, roditeljske kompetencije, razvoj i sveukupno ponašanje maloljetnika s ciljem pružanja odgovarajuće stručne pomoći bilo u Centru ili uključivanjem u različite programe koji nude pomoć i podršku u modificiranju nasilničkog ponašanja (vrlo često u programe koje nudi civilni sektor). Po potrebi se prema roditeljima poduzimaju mjere obiteljsko - pravne zaštite. Na razgovor se poziva i žrtva s roditeljem. Pružaju im se informacije o pravima i mogućnostima zaštite te im se nudi stručna pomoć i podrška u prevladavanju traume.

Iskustvo u radu s djecom s problemima u ponašanju, ali i brojna istraživanja ukazuju na važnost provođenja aktivnosti usmjerenih na prevenciju problema u ponašanju kod djece i mladih, kao i rano otkrivanje problema. Djeca koja odrastaju u tzv. rizičnim obiteljima (nekompetentni roditelji, neujednačeni roditeljski postupci, zanemarivanje i zlostavljanje djece, roditelji s psihičkim problemima ili društveno neprihvatljivog ponašanja) češće iskazuju probleme u ponašanju. Stoga Centar za socijalnu skrb kada ima o tome saznanja poduzima mjere obiteljsko - pravne zaštite. Osobito značajnom mjerom usmjerenom na prevenciju problema u ponašanju smatramo nadzor nad izvršavanjem roditeljske skrbi, kao važnu pomoć i podršku roditeljima u njihovim

roditeljskim ulogama i obiteljskim odnosima. Nadzor kroz redovite susrete s obitelji, ali i kontaktima sa školom i drugim stručnjacima provode vanjski suradnici Centra, stručnjaci tzv. pomažućih profesija.

S obzirom na osjetljivu dobnu skupinu i složenu problematiku, Centar za socijalnu skrb samo je jedna karika u zaštiti i promicanju dobrobiti djece, mladih i njihovih obitelji te je upućen na široku suradnju sa svima onima koji, ovisno o vrsti i težini problema, brinu o njima: odgojno - obrazovnim ustanovama, zdravstvenim ustanovama, policijom, pravosuđem, organizacijama civilnog društva i vjerskim zajednicama i pojedincima koje se bave djecom i obitelji, lokalnom samoupravom, nadležnim ministarstvima i drugim dionicima sa zajedničkim ciljem pružanja najbolje zaštite i prevencije problema u ponašanju kod djece i mladih.

4.3. Sigurnost djece u prometu

S ciljem senzibilizacije i upozorenja javnosti, a osobito vozača, na povećani oprez u prometu radi zaštite djece na području grada Svete Nedelje će se u suradnji s Hrvatskim autoklubom, Upravni odjelom za fondove Europske unije, regionalnu i međunarodnu suradnju zagrebačke županije i Ministarstvom unutarnjih poslova provoditi niz prometno - edukativnih aktivnosti: Poštujte naše znakove, Biciklijada – sigurno i vješto u prometu i dr. Akcija bit će usmjerena na početak nove školske godine, kada se u prometu pojavljuje veći broj djece koja kreću u školu. Veliki broj tih „novih sudionika u prometu“ po prvi se puta pojavljuju kao samostalni sudionici prometnih zbivanja, koja su za njih novost i predstavljaju potencijalnu opasnost.

4.4. Komunalna prevencija

Nositelj programa komunalne prevencije radi zaštite sigurnosti građana, materijalnih dobara i zajednice u cjelini je Vijeće za prevenciju Grada Svete Nedelje. Program prevencije kriminaliteta i ovisnosti zahtijeva partnerstvo, zajedničko planiranje i djelovanje javnih službi, gospodarstva i građana. Cilj je koordinirano i kontinuirano djelovanje na povećanju opće sigurnosti, a u sklopu nacionalnih programa te prevencija i rana intervencija u području socijalnopatološkog i neprihvatljivog ponašanja djece i mladih.

4.5. Zaštita i unaprjeđenje okoliša

Zbog niza provedenih aktivnosti i projekata vezanih uz odgoj i edukaciju brige o okolišu izgrađeni su temelji eko svijesti u gradu Sveta Nedelja. Promicatelji eko - orijentacije na području grada Svete Nedelje su odgojno - obrazovne ustanove, od kojih su neke već nositelji priznanja za rad na osvješćivanju ekološkog načina razmišljanja i djelovanja.

Kako bi eko - škole odnosno vrtići, nastavili djelovanje, potrebno je poštivati zadane međunarodne smjernice i kriterije, stoga su i zadaće u narednom razdoblju višestruke: aktivno djelovanje Eko - odbora vrtića i škola, analiza stanja okoliša, izrada eko-programa i ugradnja u godišnji plan i izvedbeni program, praćenje stanja, poštivanje eko - kodeksa, angažman eko – patrola te promocija u javnosti. U svetonedeljskim odgojno-obrazovnim ustanovama će se provoditi odgoj za zdrav okoliš i zdrav život kroz raznovrsne izvannastavne aktivnosti: suradnja u programima mobilnosti EU i E-twinninga.

S ciljem stalne brige za zdravi okoliš poticat će se aktivnosti djece i odraslih usmjerene na: održavanje zelenih površina, dječjih igrališta i drugih prostora za igru i druženje djece u gradu, brigu za cvjetne nasade, navikavanje na korištenje posuda za otpad, navikavanje na štedljivo ponašanje, prikupljanje otpada za reciklažu i dr.

5. ZDRAVLJE DJECE

5.1. Zaštita zdravlja djece

Grad Sveta Nedelja podržava važnost zaštite zdravlja opće populacije, a posebno vulnerabilnih skupina kao što su djeca. Slijedom takvog usmjerenja, na području grada Sveta Nedelja će se poduzimati sve mjere koje doprinose zdravlju i sprječavanju bolesti djece.

U suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo provest će se niz aktivnosti za zdravstvenu zaštitu djece, usklađenih s razvojnom dobi i potrebama: cijepljenje protiv ospica, zaušnjaka, rubeole hepatitisa B, difterije, tetanusa i dječje paralize; testiranje na tuberkulozu – PPD i cijepljenje; pregled kralježnice; oftalmološki pregled; zaštita zdravlja zubi; sistematski pregled zbog profesionalne orijentacije; sportski pregledi; pregledi u svrhu utvrđivanja zdravstvenog stanja i sposobnosti praćenja programa tjelesne i zdravstvene kulture; pregledi radi utvrđivanja primjerenog oblika školovanja; savjetovanje zbog problema s učenjem, ponašanjem, mentalnim zdravljem, kroničnim bolestima i reproduktivnim zdravljem.

S ciljem prevencije osigurat će se i higijensko-sanitarni izvodi prostora u kojem borave djeca u školi.

Osim preventivnih mjera za zaštitu zdravlja djece, na području grada Svete Nedelje osigurani su i kapaciteti za liječenje djece u okviru službe obiteljske medicine, stomatološke službe, specijalističkih ambulanti u domu zdravlja Samobor.

5. 2. Zdravstveni odgoj djece

Slijedom činjenice da je osiguranje zdravog odrastanja djece zadatak odraslih, u lokalnoj zajednici djeci će biti dostupne mogućnosti usvajanja životnih sposobnosti i izgradnje kapaciteta za donošenje zdravog izbora. Osim formalnog oblika zdravstvenog odgoja, koji se u hrvatskim školama provodi kroz četiri modula (Živjeti zdravo, Prevencija nasilničkog ponašanja, Prevencija ovisnosti, Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje), djeci se na području grada Sveta Nedelja projektima lokalnih organizacija civilnog društva osiguravaju i neformalni oblici odgoja i obrazovanja za zdravlje putem tematskih predavanja, tribina, kvizova znanja, debata, fokus grupa, radionica, izrade edukativnog materijala te medijskih aktivnosti s ciljem promicanja zdravih stilova života.

5. 3. Za grad bez ovisnosti

Suvremeno doba osim ovisnosti o alkoholu, duhanu i drogama, donosi i suvremene oblike ovisnosti - kockanje, ovisnost o internetu i društvenim mrežama, hrani, kupovini i dr., što je popraćeno različitim oblicima asocijalnog ponašanja. Spoznaja da je problem ovisnosti vodeći javnozdravstveni problem, naročito među

mlađom generacijom, postavlja nam zadatak pravodobnog interveniranja, odnosno osmišljavanja i provođenja programa prevencije ovisnosti već od vrtićke dobi. Uloga predškolskih ustanova i škola pri tome je vrlo važna. Djeca koja imaju bolju sliku o sebi, koja imaju dobro razvijen osjećaj vlastite vrijednosti, koja ostvaruju kvalitetnu komunikaciju, koja ostvaruju različite interese, koja osjećaju toplinu, ljubav i sigurnost u obitelji, vrtiću i školi, manje su ugrožena sredstvima ovisnosti.

Lokalnim programom prevencije cilj nam je: razvijati samopoštovanje i socijalne vještine kod djece, poboljšati kvalitetu života i razinu znanja kod djece i roditelja o štetnosti raznih oblika ovisnosti, omogućiti optimalan i zdrav razvoj osobnosti djeteta primjeren njegovoj dobi i razvojnim mogućnostima, spriječiti pojavu poremećaja u ponašanju, uključivši i pojavu ovisnosti u kasnijim fazama života. Lokalna zajednica tako preuzima obveze u provedbi važećih nacionalnih strateških dokumenata u području prevencije ovisnosti.

Još od 2009.god. izvedbene akcijske planove za prevenciju ovisnosti i kriminaliteta među djecom i mladima donosi i realizira Vijeće za prevenciju Grada Svete Nedelje koje će i u narednom razdoblju ostati centralni subjekt u osmišljavanju programa prevencije svih vrsta ovisnosti među djecom i mladima u lokalnoj zajednici. Vijeće okuplja predstavnike odgojno-obrazovnih ustanova s područja grada, policije, vatrogastva, komunalnog redarstva, Prekršajnog suda, Centra za socijalnu skrb i Gradskog društva Crvenog križa Samobor.

Univerzalna, selektivna i indicirana prevencija ovisnosti za djecu i mlade na području grada Sveta Nedelja osigurava se na nekoliko razina:

- Školski preventivni programi u dječjim vrtićima i osnovnim školama.
- Preventivni programi MUP-a i Policijske postaje Samobor (Prevencija i alternativa i dr.)
- Savjetovalište Gradskog društva Crvenog križa (Program „Harm reduction“)
- Preventivne aktivnosti Zavoda za javno zdravstvo – Ispostava Samobor (Služba školske medicine, Služba epidemiologije)
- Referada za maloljetničku delikvenciju Centra za socijalnu skrb
- Medijske aktivnosti na senzibilizaciji javnosti o dimenzijama problema ovisnosti (radio, web-portali, tisak)

Posebnim programima potrebno je obilježiti Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa droga – 26. lipnja i Mjesec borbe protiv ovisnosti 15. studenog – 15. prosinca.

6. ODGOJ I OBRAZOVANJE DJECE

Odgoj i obrazovanje predškolske djece odvija se u Dječjem vrtiću. Dječji vrtić je javna ustanova osnovana poradi skrbi o djeci predškolske dobi, a obavlja i druge zadaće utvrđene Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97, 107/07, 94/13). Djelatnost u gradu Svetoj Nedelji obavlja se u vrtićima Slavuj, Linigra, Osmijeh, Dječji san, Sv. Male Terezije i Obrt za čuvanje djece Pipi duga čarapa, a program je organiziran u odgojnim i jasličkim skupinama.

Osnovnoškolsko obrazovanje djece provodi se u dvije gradske osnovne škole - Osnovnoj školi „Sveta Nedjelja“ i Osnovnoj školi „Vladimir Deščak“. Uz redovnu nastavu, škole svoje odgojno-obrazovne programe

provode kroz dodatnu nastavu, dopunsku nastavu, izbornu nastavu, izvannastavne aktivnosti, terensku nastavu te kroz kulturnu i javnu djelatnost.

Vizija **Osnovne škole Sveta Nedelja** je „Želimo školu u kojoj su svi zadovoljni, motivirani i maksimalno uspješni“. Škola osigurava školovanje djece s teškoćama u razvoju po individualizirnom i prilagođenom programu. Vodeća su načela Škole: odgoj i obrazovanje bez diskriminacije ili povlašćivanja po bilo kojoj osnovi; odgoj i obrazovanje u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima istine, mira, ispravnog postupanja, ljubavi i nenasilja; poticanje učenika na izražavanje vlastitog mišljenja i razvoj samopouzdanja; uvažavanje i prihvaćanje učenika s različitim sposobnostima i interesima; osiguravanje uvjeta za odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvitak u skladu s njihovim mogućnostima; razvijanje svijesti o svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Misija **Osnovne škole „Vladimir Deščak“** je prakticiranje radnih sposobnosti i vještina. Ova a odgojno-obrazovna ustanova promiče programe za sigurno i poticajno okruženje, za estetski izgled školskih objekata te razvijanje radnih navika, vježbanje praktičnih znanja i vještina kod djece. Time se stvaraju preduvjeti za međusobno uvažavanje i poštivanje, nenasilnu komunikaciju te beskonfliktno rješavanje problema i izazova. U izvođenju odgojno-obrazovnih programa posebna se pozornost posvećuje odgoju djece za očuvanje okoliša te promicanju zdravih i neovisničkih obrazaca ponašanja djece.

7. SOCIJALNA SKRB ZA DJECU

Centar za socijalnu skrb Samobor

- Posvojenje kao poseban oblik obiteljsko-pravnog zbrinjavanja i zaštite djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi
- Skrbništvo kao oblik zaštite maloljetnih osoba bez roditeljske skrbi
- Smještaj djece i maloljetnika – u slučaju kada to interesi djeteta zahtijevaju, osiguravaju se usluge smještaja: djeci i maloljetnicima bez roditelja; djeci i maloljetnicima bez odgovarajuće roditeljske skrbi, koju roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti; djeci i maloljetnicima s teškoćama u razvoju; djeci i maloljetnicima s poteškoćama u ponašanju; djeci koja se zateknu u skitnji bez nadzora roditelja; djeci i mladima žrtvama trgovanja ljudima; djeci o kojoj roditelji nisu u mogućnosti privremeno brinuti zbog bolesti, neriješenog stambenog pitanja ili drugih životnih nedaća.
- Posredovanje u razvodu braka roditelja i odluci o tome s kojim će roditeljem dijete živjeti nakon razvoda braka, o načinu odvijanja susreta i druženja djeteta i roditelja s kojim dijete ne živi, te o uzdržavanju djeteta

Mjere socijalne zaštite djece osiguravaju se i na razini Grada, s pozicija proračunskih sredstava: stipendiranje učenika, sufinanciranje cijene usluga predškolskog odgoja, isplata pomoći djeci i mladima slabijeg imovnog stanja, potpore za novorođeno dijete, sufinanciranje programa za djecu s teškoćama u razvoju. U proračunu Grada Svete Nedelje osiguravaju se i sredstva za psihosocijalne programe organizacija civilnog društva namijenjene djeci i mladima u zdravstveno-zaštitnoj potrebi: slijepoj i slabovidnoj djeci, gluhoj i nagluhoj djeci, djeci s mentalnom retardacijom, autističnoj djeci, djeci oboljeloj od dijabetesa, djeci oboljeloj od malignih

bolesti, djeci oboljeloj od cerebralne dječje paralize i ostaloj djeci s invaliditetom. Potpora Grada osigurava se i udomiteljima djece s područja grada Sveta Nedelja.

Pomoć u odjeći, hrani i drugim potrepštinama za djecu dostupna je kroz djelatnost Gradskog društva Crvenog križa Samobor, Caritasa i volonterskih akcija civilnog sektora.

8. KULTURA I ŠPORT ZA DJECU

8.1. Kulturni sadržaji za djecu

Kvalitetne kulturne sadržaje za djecu na području grada Svete Nedelje organiziraju: dječji vrtići, osnovne škole, knjižne stanice, Turistička zajednica grada Svete Nedelje, te brojne svetonedeljske udruge. Tijekom cijele godine u gradu se organiziraju različite kulturne manifestacije za djecu i s djecom: priredbe, izložbe, koncerti, kino-projekcije, kazališne predstave i dr. Djeca su uključena u kulturno-umjetničke programe kojima se obilježavaju važni datumi u godini, a djeca sudjeluju i u programima kojima se obilježavaju važni datumi iz Domovinskog rata.

Uz odjel za djecu, školske knjižnice su informacijsko i medijsko središte škole i središnjice svih školskih odgojno-obrazovnih sadržaja, javnih kulturnih događaja i svekolikih stvaralačkih mogućnosti – uvijek otvorene prema širem okružju.

8.2. Športski programi za djecu

Javne potrebe u športu za koje se sredstva osiguravaju iz Proračuna Grada Svete Nedelje jesu aktivnosti udruga i klubova s ciljem poticanja i promicanja športa, afirmacije zdravog načina života i kvalitetnog i organiziranog provođenja slobodnog vremena djece i mladih, poticanja športskih dostignuća i zdravog natjecateljskog duha, te organiziranja športskih manifestacija, razvojnih projekata i elaborata u funkciji razvoja športa. Kroz Sportsku zajednicu grada Svete Nedelje djeluje 35 sportskih udruga. Samo nekoliko nema organiziran s djecom/mladima, već isključivo s populacijom odraslih.

Djeca predškolskog uzrasta kroz športske programe dječjih vrtića sudjeluju u humanitarnim utrkama, biciklijadi, olimpijadi dječjih vrtića, organiziranim šetnjama.

U osnovnim školama djeca imaju mogućnost bavljenja sportskom gimnastikom, šahom, planinarenjem, atletikom, badmintonom, stolnim tenisom, ritmikom, rukometom, nogometom.

9. SLOBODNO VRIJEME I REKREACIJA ZA DJECU

Grad Sveta Nedelja za provedbu programskih sadržaja djece u slobodnom vremenu ima tehničko-prostorne kapacitete: dječja igrališta, vanjske športske terene, športsku dvoranu, društvene domove i druge odgovarajuće prostore.

Ustanove i organizacije civilnog društva kreiraju programe koji potiču djecu na socijalizaciju, širenje znanja, stvaralačko izražavanje i djelovanje, aktivni odmor i razonodu. Dostignuća djece u slobodnom vremenu prate se i promiču putem svih lokalnih medija.

Dječji vrtići pripremaju mnoge radionice i igraonice za djecu.

Izvanastavne i izvanškolske aktivnosti odgojno-obrazovnih ustanova na području grada Sveta Nedelja pružaju mogućnost samopotvrđivanja djece u raznim područjima.

U svetonedeljskim Osnovnim školama učenicima su na raspolaganju: Literama skupina, Tamburaši, Scenska grupa, Novinari, Bibliotekari, Dramsko-recitatorska skupina, Ekolozi, Prometna skupina, Foto skupina, Kreativci, Zabavna matematika.

Programi za organizirano i kvalitetno provođenje slobodnog vremena djece na području grada Svete Nedelje, osim odgojno-obrazovnih ustanova, osigurava i gradski Koordinacijski odbor-grad prijatelj djece Sveta Nedelja, Sportska zajednica Grada sa svojim članicama, članice Zajednice kulturno-umjetničkih udruga Grada i Vatrogasna zajednica Grada.

10. PODRŠKA I POMOĆ RODITELJIMA U SKRBI I ODGOJU DJECE

Grad Sveta Nedelja osigurava kapacitete za multidisciplinarnu pomoć i podršku u izgradnji kvalitetnog i odgovornog roditeljstva i to kroz odgojno-obrazovni i zdravstveni sustav, sustav socijalne skrbi te projekte civilnog sektora.

Stručna pomoć i podrška budućim roditeljima organizirana je u sklopu bolničkog Tečaja za trudnice koji provodi tim u sastavu: liječnik specijalist pedijatrije, liječnik spec. ginekologije, stomatolog, specijalist kliničke psihologije, medicinske sestre i pravnik. Edukativno-savjetodavni program obuhvaća 13 tematskih područja: Trudnoća, Zaštita oralnog zdravlja u trudnoći, Fizioterapijski aspekt pripreme trudnica i njihovih partnera za porođaj, Porođaj i babinje, Uloga primalje u fiziološkom porođaju i dojenju, Novorođenče, Uloga patronažne sestre u njezi majke i novorođenčeta, Dojenje, Dojenje pri uporabi sredstva ovisnosti i lijekova, Grupe za potporu dojenju, Međunarodni pravilnik o načinu reklamiranja i prodaje nadomjestaka za majčino mlijeko, Psihološki aspekti roditeljstva, Osnovne upute o pravima trudnica, roditelja, roditelja i s njima izjednačenih osoba.

Roditeljima predškolske djece kvalitetna pomoć i podrška u jačanju roditeljskih kompetencija dostupna je kroz redovnu djelatnost dječjih vrtića. Posebna pažnja pridaje se roditeljima budućih prvašića, kroz proširenje stručnih usluga informiranja, edukacije, razvoja vještina putem radionica, podrške i savjetovanja po modelu konzultantske pomoći vanjskih suradnika iz institucija zdravstva i organizacija civilnog društva. Mnogi se roditelji pred polazak svog djeteta u prvi razred osjećaju tjeskobno i taj događaj doživljavaju ne samo kao prvu i ozbiljnu provjeru svog djeteta, nego i sebe kao odgajatelja. To zaista i jest poseban događaj, pun uzbuđenja, radosti, ponosa, ali i strepnji hoće li se potvrditi sav trud, pažnja i ljubav koji su do tog trenutka uloženi u odgoj djeteta. Budući da to hoće li dijete imati iskustvo da „prvi dan u školi uopće ne boli“, uvelike ovisi upravo u roditeljima. U narednom razdoblju se nastavlja rad s roditeljima na edukaciji kako pomoći djetetu da se lakše odvoji od obitelji, dobro osjeća u društvu svojih vršnjaka, prilagodi zahtjevima škole i s radošću uči. Kroz projekte stručnih udruga pripremit će se i informativno-edukativne brošure za roditelje predškolske djece.

Osnovne škole na području grada Svete Nedelje suradnju s roditeljima osiguravaju kroz individualne informacije, roditeljske sastanke, predavanja, tribine te informiranja putem panoa za roditelje. Osnovna područja edukacije i stručne podrške roditeljima: jačanje roditeljskih kompetencija za osjetljive faze psihosocijalnog razvoja djece; rizični i zaštitni obiteljski faktori u poremećajima ponašanja djece; uloga obitelji u prevenciji ovisnosti i nasilja kod djece; djelotvorni roditeljski stilovi i dr. Roditelji su uključeni i u Vijeću roditelja koje djeluje pri svakoj

školi. U odgojno-obrazovni proces integrira se i sudjelovanje vanjskih suradnika kao što su: Vijeće za prevenciju Grada Svete Nedelje, Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije (Služba preventivne školske medicine, Služba za epidemiologiju i Služba za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti), Centar za socijalnu skrb Samobor, MUP – PP Samobor, Gradsko društvo Crvenog križa Samobor i ostale stručne civilne udruge.

Usluge savjetovanja i edukacije roditelje djece koja eksperimentiraju/konzumiraju sredstva ovisnosti osigurava stručni tim pri Gradskom društvu Crvenog križa Samobor, a aktivnosti edukacije roditelja o ulozi u obitelji u prevenciji ovisnosti u ingerenciji su odgojno-obrazovnih ustanova i stručnih udruga.

Za roditelje djece s posebnim potrebama (mentalna retardacija, gluhoća i naglušnost, sljepoća i slabovidnost, autizam) i/ili zdravstvenim problemima (dijabetes, cerebralna paraliza, maligna oboljenja, multipla skleroza) podrška i edukacija omogućeni su kroz programe organizacija civilnog društva.

Podrška suprugama poginulih, umrlih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata dostupna je u Centru za psihosocijalnu pomoć Zagreb. Stručni tim u sastavu pedagog, socijalni radnik i pravnik provodi Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji kontinuirano od 1995. godine.

Programom stručne podrške obuhvaćeni su i udomitelji djece i to kroz projekte Udruge udomitelja te stručne službe Centra za socijalnu skrb Samobor.

**Koordinacijski odbor za provedbu
Akcije „Grad-prijatelj djece“
Sabrina Pejić, predsjednica**

**Grad Sveta Nedelja
gradonačelnik
Dario Zurovec, mag.ing.el.techn.inf.**

KLASA:
URBROJ: